

Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

Hørings svar - forslag til ny lov om registrering av enkeltpersoners gjeld

Husbanken viser til Barne- og likestillingsdepartementets høringsbrev av 24. oktober 2016 der departementet foreslår en ny lov om registrering av enkeltpersoners usikrede kreditter. Dette er typisk kredittkortgjeld og forbrukslån, og det er private foretak med særskilt konsesjon som skal kunne motta, registrere og utlevere gjeldsopplysninger.

Gjeldsregister?

Husbanken støtter forslaget om å opprette et gjeldsregister. Etter vår oppfatning bør det bare være ett register. Det vil bli mest kostnadseffektivt for samfunnet. Husbanken bemerker at personvern hensyn også taler imot at det blir etablert flere registre. Vi antar at risikoen for spredning av opplysninger til uvedkommende vil øke hvis flere foretak etablerer et gjeldsregister. Ønsket om god datakvalitet og hensynet til de rapporteringspliktige tilsier også at det bare blir etablert ett gjeldsregister.

Uansett hvilken modell departementet faller ned på er det viktig at vi får sanntidsrapportering med fortløpende oppdatering av dataene. Er dataene for eksempel 14 dager gamle, vil lånsøkeren i mellomtiden ha kunnet rekke å ta opp kreditter på betydelige beløp. Vi antar at en «on demand»-løsning vil være det beste valget med tanke på å få sanntidsinformasjon.

Videre er det av sentral betydning at vi får en løsning med høy ytelse og som kan håndtere en voksende mengde med data. Funksjonaliteten må kunne håndtere masseoppslag.

Husbankens samfunnsoppdrag

Husbanken vil ha behov for tilgang til gjeldsopplysninger fra registeret ut over det behovet vi har når vi behandler lånesøknader.

En del av Husbankens samfunnsoppdrag er å hjelpe vanskeligstilte husstander på boligmarkedet over i eid bolig. Det er også innenfor Husbankens samfunnsoppdrag å følge med på gjeldsutviklingen.¹ Hensikten med loven er dessuten å forebygge gjeldsproblemer. Det er derfor relevant å få kunnskap blant annet om hvordan den totale gjelden for gruppen som får startlån, utvikler seg.

Husbanken bør ha mulighet til å hente inn informasjon fra registeret for analyseformål, blant annet for å ha mulighet til å vurdere brukereffekt og samfunns effekter av startlånsordningen. Hvis vi kan

---

¹Det er kun få år siden vi fulgte aktivt med på utkastelser og tvangssalg, og forbruks gjeld er en viktig indikator.

koble opplysninger registrert i andre baser om tildeling av startlån og tilskudd til vanskeligstilte² med opplysninger fra gjeldsregisteret, vil vi få viktig informasjon om den delen av samfunnet som har/får gjeld gjennom startlånet og hvordan de klarer seg videre. Det vil gjøre det mulig å måle om de som får startlån, tar opp større eller mindre forbrukslån for å klare utgiftene etter at startlånet er innvilget. Det kan for eksempel være mulig å sammenlikne disse dataene med data om de som fikk avslag på startlån eller andre grupper som kan utgjøre en kontrollgruppe. Dette er eksempler som illustrerer Husbankens behov for opplysninger til analyseformål.

På denne bakgrunn bør Husbanken i likhet med Norges Bank og Finanstilsynet få tilgang til aidentifiserte opplysninger fra registeret for analyse- og overvåkningsformål.

Husbankens og kommunenes tilgang til gjeldsopplysninger som kreditor

Etter § 3-3 i lovforslaget skal Husbanken i likhet med finansforetak kunne få ut opplysninger fra registeret ved behandlingen av kredittsøknader og i forbindelse med søknader om endring av vilkår på løpende kreditter. Kommunene skal også få tilgang til gjeldsopplysninger når de behandler søknader om startlån³. For Husbanken og kommunene vil dette gi et bedre grunnlag for å gjøre gode kredittvurderinger i de lånesakene der søkeren ikke gir en komplett oversikt over sin usikrede gjeld.

Det står ikke i utkastet at kommunene i likhet med Husbanken skal kunne få ut opplysninger også når låntakere søker om endring av lånevilkårene. Vi ser ikke noen grunn til at kommunene skal få mindre tilgang til opplysninger enn det Husbanken skal få og antar at denne forskjellen ikke er tilsiktet. Vi foreslår derfor en endring av lovutkastet på dette punktet, slik at kommunene kan få ut opplysninger fra gjeldsregisteret også ved søknader om endringer av vilkår på startlån som de har gitt.

Etter vår oppfatning vil både Husbanken og kommunene kunne få behov for oppdaterte opplysninger fra registeret også i situasjoner der låntakeren ikke har søkt om en endring av lånevilkårene. Vi sikter til situasjoner der Husbanken eller kommunen som ledd i sin oppfølging av låntakeren blir kjent med forhold som kan tilsi endring av vilkårene. Dette kan eventuelt være i kombinasjon med å ta i bruk (andre) boligsosiale virkemidler. En låntaker har for eksempel oversittet betalingsfristen og har mottatt betalingsvarsel. Hvis Husbanken eller kommunen som långiver får en bedre oversikt over låntakerens gjeldssituasjon på dette tidspunktet, vil det være til hjelp ved vurderingen av om han bør få forlenget løpetiden på lånet. Vi foreslår på denne bakgrunn at Husbanken og kommunene kan få utlevert gjeldsopplysninger også når de vurderer å tilpasse vilkårene på et løpende lån ut fra låntakerens livssituasjon.

---

²Husbankens og kommunenes ordninger

³videretildeling av lån fra Husbanken

Til slutt har vi en mindre kommentar til en formulering i lovutkastet: I § 1-2 nr 5 foreslår vi at uttrykket «økonomisk vederheftighet» blir byttet ut med «betalingsevne og –vilje», som vi mener er lettere å forstå.

Med hilsen
HUSBANKEN

for Atle Rabe
Bjørn J. Pedersen
strategidirektør

for Heid Noodt
Atle Rabe
avdelingsdirektør

Kopi til Kommunal- og moderniseringsdepartementet

